

MAGYARSAÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

ELŐFIZETESI ÁRAK:	
Helyben: Egy óra kor. 1.—	Vidékre: Egy óra kor. 1.20
Negyedévre — 3.—	Negyedévre — 3.60
Félévre — 6.—	Félévre — 7.—
Egész évre — 12.—	Egész évre — 14.—

Egyes szám 4 fillér, vidéken 6 fillér.

A lap megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség

Telefon száma 54-67.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28
Hirdetések petit számítással, díjszabás szerint.
Apró hirdetések ára: egy szó 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillér.

Fővárosi gondviselés.

Budapest, ápr. 5.

Igen szép hivatás a városi atyáskodás, különösen ha azok a kiválasztottak, akiket polgártársaik bizalma az ő gondjuk viselésére predesztinált, göröngyös utjukat a bölcseségnek olyan kockaköveivel flaszterozzák, amelyen minden nagyobb döcögés nélkül eljuthat az ember oda, ahol a hasznos a célszerűvel ölelkezik.

Ez pedig nem frázis. Tessék csak elgondolni, hogy van-e a kerek világon olyan bölcsen fő- és székes gondolkodás egy város ügyeinek a *jégre*, akarom mondani, a továbbteléről, mint például a mi amerikaiasan csodafejlődésű ifjú fővárosunkban, amelynek azonban az «ifju» jelzője már meglehetősen ráncosodik.

Hogy csak néhány példát említsék: tudna-e a művelt Nyugat bármely városa olyan szabályozást proclukálni, mint Budapest; (lásd *Belváros*, amelyről még a legsanditobb halandó is kénytelen elismerni, hogy *egyenest*) és a város javainál való sáfárkodás nem-e mintaképe a mi igazságtársunk *éleltetésének*?

A kisajátítások, amelyek a városrendezés szempontjából történnek, mind a legrigorózusabb *körültekintéssel* hajtódnak végre azzal a bölcs belátással, hogy tekintettel a város *érdekeit* és a közjót szolgálók érdemeire — a telektömbökre is vettessék *egy pillantás*.

Viszont az is kézenfekvő bölcsesség, hogy közlekedési ügyekben a döntő *nézőpont* lehetőleg az adózó *polgárok* érdekeit szolgálja és nem a *luxusutazó* pasasereket...

Igaz, nagynéha némelyes fonákságok is történnek, de hát ilyesvalami megeshet még egy provinciális apparátussal kormányzott városnál is. Hát még ott, ahol négyszáz városatya Árguszeme örökdió a székesfőváros adminisztrációján. Megeshet például, hogy a kiállítást megelőző év tavaszán, az Andrassy-utat segélyező fiatal, de már koronásnak induló fákat vandálli kegyetlenséggel tépték ki a fészükből. Egy városatya, akinek még az ilyen dolgokra is kiterjed a figyelme, nem nézhet szótlanul a pusztítást. Kérdést tett hát a munkásokhoz, akiktől azt a választ kapta, hogy: *fiatalabb csemeték* ültetnek a helyükbe.

— Nem értem az egész dolgot — mormogta bosszusan. — Ennek utána kell nézmem.

Ugy is tett. És megtudta, hogy az Ur 1890-ik esztendejében a bölcs tanács azt az utasítást adta a sétaterekre felügyelő bizottságnak, hogy mivel ama fiatal csemetéktől nem lehet kiereszokolni még a millennaris ünnepekre való tekintettel sem, hogy lombos bokrokat hajtsanak, hát ki kell őket dobni és helyükbe 8-9 éves fákat ültetni, amelyek hat év múlva már mégis másként fognak festeni az ut két oldalán.

Amint az ilyes dolgok nálunk hagyomány-szerűen a *leggyorsabb tempóban* szoktak elintéződni, tehát csak természetes, hogy éppen a kiállítást megelőző év tavaszán kezdtek hozzá a fák kiesereléséhez s így történt, hogy a már esinos sudárba hajtó fák helyébe esemetéket ültettek.

De hát mondom, ilyen dolog csakis a mi *körültekintéssel* adminisztrált fő- és székvárosunkban eshetik meg.

Es nem *megrovási kaland* képpen hozom fel azt a közismert esetet sem, amely az utcák karban tartására rendelt kockakövek körül fordult elő. Mikor ugyanis egy közgyűlésen az egyik városatya megkockáztatta azt a kérdést, hogy hát tulajdonképpen ki is tartja számon azokat a kockaköveket, amelyeknek darabja tizenhat krajcárba kerül s vajjon ki néz utána annak, hogy az a vállalkozó szállítja-e azt a mennyiséget, amennyiről a számlát szaldirozza: egyszerűen kitént, hogy még azt sem tudják, hogy kit is illet tulajdonképpen, hogy tudjon a dologról?

De hiszen vannak ebből a *körültekintő* bölcseségből újabb sütetek is.

Itt van például a Hengermalom-féle telek körül való *utazás*. Azért mondom, hogy utazás, mert annak a megállapítására, hogy hát miképpen is állna ez az ügy, okvetetlen szükséges volt egy kis flakkerozás. Amint már ugyanis tudva van, a főváros a fentnevezett vállalat budafoki telkeiből egy részt parcellázás céljából kisajátított, körülbelül 40.000 forintokért, amiknek a felét nyomban le is fizette, a másik felét azonban a szerződés értelmében akkor tartozott volna megfizetni, amikor a Hengermalom az amugy is üzemberendezés céljából megvásárolt telken gyárát fölépíti és az utakat rendezteti.

Már jó régen történt a dolog s feledésbe is merült volna, ha a Hengermalom-társaság, amely még máig sem építette fel az oda tervezett gyárát, egy meggondolatlanul konstruált vargabetűvel meg nem akarja kerülni a város bölcs tanácsának széles gondoskodását, olyanformán, hogy most egyszerűen a tanácshoz fordult, engedné át neki *grátis* azt a területet, amelyet a főváros kemény 40.00 forintokért vásárolt.

Amint az természetes, az ügyet át tették *tanulmányozás* céljából az egyik bizottsághoz, amely dolgát végezvén, viszont át tette a másik bizottsághoz, amelynek a kobelbeli kiküldöttje végre arra a furesa tapasztalatra jutott, hogy a főváros telkét a Hengermalom-részvénytársaság már régen kamatoztatja. Természetesen a maga zsebére, miután azt *bérbeadta*.

Nos, ugy-e, ez a csodavirág is méltó helyet foglalhat el abban a bokorban, amelyből városunk szék- és főgondviselői bölcs homlokuk köré az érdem koszoruját fonják, amely azonban most alighanem hervadásnak indul, mivelhogy még inni valóra sem jut viz — amint *Kajlinger* ur

jósolja — annál kevésbbé arra, hogy azt a koszorut locsolgassák vele.

Am azért mégsem lehet esküt tenni rá, hogy az a hagyományos *körültekintés* néha nem volna célirányos és a bölcsen gondoskodás mindig utat tévesztene. Dehogy is!

Ime *Mellinger* Lipót ur arra kérte a fővárost, hogy a Dohány- és Wesselényi-utca sarkán levő üres telket adja neki bérbe *kocsiraktár* céljaira. A *pénzügyi* ügyosztály «a kérés elutasítását javasolta, abból az okból, hogy a *kocsiraktár zavarán* a zsidó-templomban tartandó istentiszteletet.»

A Kálvin-téren a villamosok olyan eszeveszett csilingelést visznek véghez, hogy a kántor ur akárhányszor csak éppen a tábláról tudja meg, hogy melyik szoltárt is kell énekelnie, mivelhogy az orgona hangját elnyomják a villamosok.

De az is meglehet, hogy egy *kocsiraktár* még nagyobb zajt okoz. Ki tudja? Annyi azonban kihámozható a dologból, a dohány-utcai zsidótemplom közelebb áll városunk bölcs gondoskodásának fő- és székes szívéhez, mint a kálvinisták... k-j.

Budapest, április 5.

A magyar királyi udvartartás. Az új királyi palotának elkészültével a magyar udvartartás eddigi személyzete jelentékenyen megszorítottatik. Az ősszel harminckét új állást szerveznek a királyi várpalotában, melyekre már eddig is temérdek a folyamodó. A budai királyi várpalota személyzetére ezideig évente mindössze ötvenhatezer forintot fordítottak, minthogy a királynak magyar fővárosában időzése alatt is legnagyobb-részt a bécsi udvartartás személyzete végezte az udvari szolgálatot. Szó van arról is, hogy a magyar udvartartásnak ma csupán közjogi címekben fennálló méltóságai közül némelyeket reaktiválnak. A magyar nemesi testőrség Budapestre hozatalának ügye *teljesen hajótörést szenvedett* a bécsi udvari körök ellenállásán.

A honvédelmi miniszter a magyar terményekért. *Nyíri* Sándor honvédelmi miniszter az összes honvédkerületi parancsnokságokhoz leiratot intézett, melyben felhívja figyelmüket arra, hogy beszerzéseiknél jövőben a magyar terményeket lehetőleg előnyben részesítsék. Egyben kimutatást kér a miniszter arról, hogy az általuk és a honvédkerületek által évenként beszerzett élelmezési cikkek mely hányadát szerezték be magyar termelőktől.

Püspöki értekezlet. *Vasary* Kolos bíbornok hercegprímás, mielőtt a jövő hónapban hosszabb tartózkodásra rendes nyaralóhelyére, Balatonfüredre utaznék, budavári palotájában tanácskozássra hívja össze a püspöki kar tagjait. A konferencia csupán egyházi és tanügyi kérdésekkel fog foglalkozni.

A székelyek fölsegítése. A székelyföldi miniszteri kirendeltség jelentést dolgozott ki a tuznádi székelykongresszusnak a földmivelésügyi tárcát érintő határozatairól s egyuttal javaslatokat terjesztett *Tallán*

Béla földművelésügyi miniszter elé a székely földművesnép gazdasági felszámolására nézve. Tallián miniszter, mielőtt e javaslatokat elfogadta volna, az előterjesztést elküldte az érdekelt szakköröknek és az ügy iránt érdeklődő szűkegyéneknek s felkérte őket, hogy a jelentésre nézve tegyék meg észrevételeiket.

A vasutasok fizetésrendezési mozgalma.

Budapest, április 5.

Az államvasuti tisztviselők fizetésrendezési mozgalma még mindig folyamatban van. A kormány nem zárkózik el a vasutasok jogos követeléseivel, azt bizonyítják legalább az egymásután megjelenő s a nagyarányú mozgalmat enyhíteni igyekvő felhivatalos jelentések is. Vasárnap ugyanis a következő jelentést tette közzé a *Budapesti Tudósító*:

Az államvasuti alkalmazottak fizetésrendezésének kérdése a kereskedelemügyi s a pénzügyi miniszterek közt folyt tárgyalások alapján az érdekeltek méltányos igényeinek minden irányban való figyelembevételével teljes megoldást nyert. Most már csakis a végrehajtási intézkedések megéretté válnak, ami rövid időn belül várható s csak a közbejött ünnepek miatt szenved némi halasztást. A kérdés megoldásának részleteiből alkalmuk lesz az érdekelteknek meggyőződni, hogy mi ok sem forgott fönn arra, hogy kétségbevonassék az illetékes tényezők készsége és jóakarata mindannak teljesítésére, amit a méltányosság megkövetelhet.

Ma reggel szintén egy felhivatalos színezetű ujság jelenti a következőket:

Lukács László pénzügyminiszter és Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter a nagyhét napjait arra használták fel, hogy véglegesen megállapodjanak a magyar kir. államvasutak összes alkalmazottainak fizetésrendezésére vonatkozó intézkedések tekintetében.

A rendezés felőleli az összes alkalmazottak viszonyait, úgy a fizetésre magára, mint az egyes díj-osztályokra nézve és minden irányban oly megállapításokat létesít, amelyek a méltányos igényeket az egész vonalon kielégítik. Összehasonlítva az új fizetéseket a vasutaknál egyáltalán létező fizetések nagyságával és díjosztályával, bizvást állíthatjuk, hogy a magyar államvasuti alkalmazottak járandósága semmiben sem marad hátra a vele azonos természetű intézményeknél rendszeresített fizetéseknél.

A szombat délelőtti tanácskozásokon már csak az életbeléptetési intézkedések megállapítása képezte megbeszélés tárgyát és erre vonatkozólag is teljes megegyezés jöven létre, a husvét utáni napok valamelyikén az egész reform közzététele várható. Kiszivárgott hírek szerint ez a fizetésrendezés körülbelül éppoly nagy összeggel fogja terhelni az állami háztartást, mint amily összeget maguk az államvasuti alkalmazottak az ő gyűléseiken számításba vettek.

Az államvasuti alkalmazottak mozgalma tehát eredményre fog vezetni, ennek dacára ez a mozgalom most sem szűnhet. Hétfőn délelőtt a vasutasok vidéki bizottságainak elnökei Szegeden tartottak nagyarányú értekezletet, mely azonban beillett gyűlésnek is. Az értekezlet mindenekelőtt megállapította az összes kerületi és helyi bizottságok hatáskörének egymáshoz és az országos elnökhöz való viszonyát. Majd elismerték az országos szövetségre vonatkozó két alapszabálytervezet közti ellentétet. A két tervezet közül a szegedi kamarai rendszerre (a hivatalnokok, altisztek s szolgák külön kamarájára) van fektetve, míg a fiemei az egységes rendszerre. Az elnöki értekezlet az utóbbit fogadta el és az alapszabálytervezet végleges megszövegezésére elhatározta, hogy minden kerületi bizottságból egy-egy tagot küld ki, mint összeegyeztető bizottságot, mely *Földessy Ödön* elnöklele alatt még e hónapban megszerkeszti az alapszabálytervezetet. Ezt az alapszabálytervezetet az elnökgazgatónak nyomban bemutatja és kikéri tőle az egyesület megalakítására az engedélyt. Ezután az alakuló közgyűlést Budapestre fogják összehívni.

Az értekezlet ezután elhatározta, hogy bár adott szavánál fogva május 1-ig gyűléseket nem tart, de a legnagyobb figyelemmel kíséri a

fizetésrendezés és pragmatika kérdésének minden fázisát.

Az értekezlet nagy lelkesedéssel kimondta, hogy az összes vasutasok szolidaritást vállalnak és mindent egymással és egymásért cselekednek.

A szociálista kongresszus.

Budapest, április 5.

Szemben a napról-napra erősödő szociálistákkal a régebbi magyar kormányok politikája eddigé az volt, hogy azt lehetőleg elnyomni, mozgalmait elfojtani kell, vezetőit esetleg megvásárolni s így tenni ártalmatlanná. A kisszerű kezelés folytán a szervezet rendkívül megerősödött s ma, midőn a pozitív ellenállás kezdődik, tűnik ki egész szegénységében a kormányzat programhiánya e fontos kérdésben. Igaz, hogy a közjogi viták igen sok időt elraboltak s így számos életbevágó kérdés megoldására még csak gondolat se jutott, nemhogy idő lett volna, az ideiglenes parlamenti béke azonban ezt is lehetővé teszi s részünkről reméljük, hogy a kormány az alkotások terére lépve, egészséges szociális politikával utját vágja a forradalmi irányzatnak, melyet egyrészt programtalansága, másrészt a mozgalom kiesnylése növelt oly hatalmassá.

Husvét vasárnapján és hétfőjén a szociálisták s illetve a szociáldemokraták országos kongresszust tartottak a Lövölde nagytermében, hol zavartalanul elmondhatták nézeteiket s a budapesti főkapitány szakított eddigi praksisával és az első erős szóra nem oszlatta fel a gyűlést. Ha eddig is tudtuk nagyjából azt, amit akarnak és amennyire haladtak a haza fogalma s az állameszme megsemmisítésének terén a magyarországi szociáldemokraták, most még inkább láthatjuk saját jelentéseikből, hogy kiesnyelni őket és csak úgy mellékesen elbánni velük egy-egy avas rendelettel, betiltásokkal, elzárással és bírságolásokkal nem lehet. A szervezet nagy ügyességgel használ fel minden alkalmat a terjeszkedésre, népszerűsítésre és az ország teljes behálózására s ezek ellenében a hatóságok, melyek politikailag érteletlen egy-egy nagy mozgalom felfogására, teljesen tehetetlenek.

A szociáldemokrata pártszervezkedés hazánkban nem autochton intézmény, sőt mint behozatali cikk is teljesen idegen kezelésben áll jelenleg: A Goldner Adolfok, Izrael Jakabok, Weltner Jakabok, Ehrenfeld Adolfok, Weisz Hermannok, Schwarz Hermannok, Goldner Gyulák, Preusz Mórok, Groszmann Miksák vezetik ma is az egész magyarországi szociáldemokrata szervezetet.

Hosszadalmas beszámolóik és egyéb dolgok elsorolása az alábbi referáda tárgyát képezi, most itt csak egy kérdéssel kell behatóbban foglalkoznunk s ez a mezei munkások körében keltett mozgalom. Maga a pártvezetőség is bevallja, hogy e téren csekély sikerrel jártak el, mert a magyar földművesnép nem kapta be a maszlágot oly mohón, mint ahogy ők gondolták.

A Jakabok és Hermannok célja az volt, hogy a magyar gazda és munkásai között állandó ellenségeskedést teremtsenek s lehetőleg a földművelő munkások millióit is átváltoztassák állandó adó-alappá a pártkassza javára. Ezért csak érdemes osztályharcot szítani a mezőgazdasági munkások és munkás között és a munkások tömegét uszítani az egyedül álló és semmiféle ellenség ellen küzdő gazda existenciája ellen!

Szerencsére a magyar földművelő osztály erősen realiztikus érkeke meghiusított igen sok eddigi kísérletet az osztályharc felidőzésére. A magyar parasztság konzervatívizmusa és reális valóságokat kereső érkeke ellenáll minden ilyen csábításoknak, ha eltághatlanul súlyos helyzetben bármint könnyítés eszközölteik. S ezt oly irányban lehetne vezetni, hogy a téli hónapokban felszabaduló munkaerők kelleleg értékesíttetnének. Körülbelül négy hónap tartama alatt tömérdek becses munkaerő hever országszerte gyümölcsözötés nélkül. Némely helyen van háziipari foglalkozás, más helyen az erdőségek kihasználása nyújt különösen az igrás napszám alkalmazására módot, ismét más helyen némi ipari tevékenység kínálkozik.

A vidéki gazdakörök és egyéb szervezkedések e kérdést beható tanulmány tárgyává tehetnék és javaslataikat megfontolás végett az illetékes helyeken beterjeszthetnék. Gyakorlati megvalósításával nagy tömeg munkaerő értékesíttetnék vidéken s maga a mezei munkás nem lenne a termés esélyeinek feltétlen rabszolgája. Gondolkozunk kell tehát ezen s a mezei munkások anyagi helyzetének megjavításával teljesen elensúlyozhatjuk a szociálista izgatók kizsákmányolásra törekvő mozgalmait, mert a mi konzervatív népünk a földosztás eszméivel csömörlésig tele van s attól már csak a leghülyebbek várnak még valamit, ellenben egy újabb birhatót semmiféle álompénzen nem adnak el.

Magáért ez eredménytelenség konstatálásáért érdemes volt végighallgatni a szociálista kongresszus bő jelentéseit.

A japán-orosz háború.

Budapest, április 5.

Az orosz parancsnokló tábornok azt jelentette, hogy Csöngesunál megverte a japánokat s ma arról értesülünk, hogy a japánok elkergették az oroszokat és megszállották Csöngesut és Vicsut s Koreában egészen a Jalu folyóig alig van már orosz katona. Az orosz haderő a Jalu folyón túl áll Mandsuorszámban, a japánok pedig a folyó innenső partján várják a jégzajlás megszűnését, hogy átkelhessenek. Ez az átkelés nem lesz ugyan könnyű, de a japánok olyan kitartással dolgoznak terveik megvalósításán, hogy előbb-utóbb, még pedig lehetőleg kevés emberáldozat árán, mégis csak átjutnak a folyón s megütköznek az oroszokkal.

Kuropatkin főhadvezér már néhány napja ott van a harctéren, de eddig semminemű rendelkezéséről nem értesültünk. Mindössze néhány kémet fogatott els megszigorította a felügyeletet.

Mai távirataink a következők:

A szárazföldi harctérről.

London, április 5.

Szöulből táviratozzák, hogy az orosz lovasság Liaojana felé vonul vissza. A lovak nagyon rossz borbén vannak a takarmányhiány miatt és tömegesen pusztulnak el. A japánok Vicsu felé nyomulnak előre, amelyet az oroszok teljesen kiürítettek. A japánok Vicsu körül megütköztek az oroszok hátvédjével, de néhány lövés esett csak, mert az oroszok hamarosan visszavonultak. Az oroszok magukkal vitték sebesülteiket. Japán részről senki sem sebesült meg.

London, április 5.

Csemulpóbból jelentük, hogy Pjongcsöng mellett, közel a Jalu-folyóhoz a japán és orosz csapatok közt rövid esata volt, mely az oroszok visszavonulásával végződött. A japánok vesztesége 20 halott és több sebesült. Az oroszok vesztesége ismeretlen, de hír szerint jelentékeny.

Szentpétervár, április 5.

A harctérről érkezett jelentések adják hírül, hogy két japán tiszt kínai munkás áruhában felakarta robbantani a kancsunangi vasuti hidat, de közök előőrök megakadályozták őket, mire futásnak eredtek. Az egyiket, akiben később egy japán műszaki tisztre ismertek, lelőtték a lóról, a másiknak sikerült elmenekülnie. Az ogyantótt japán tiszt zsebében megtalálták az orosz vezérkari térképet és a vasutvonalak tervrajzát. E meghiusult merőnylet következtében Kuropatkin még szigorubb rendszabályokat léptetett életbe a vasutvonalak őrzésére és a rendszabályok pontos megtartása felett személyesen ügyel fel.

A japán sereg.

Sanghai, április 5.

Kobei jelentések szerint 260.000 japán van utban. Ezenkívül a helyőrségekben 60.000 ember van fegyverben, eltekintve a harmadosztályu tartaléktól, mely még nincs mozgósítva. A vezérkar titokban tartja a haditervezetet. A japán hatóságok ezer 16 után néznek. Az egész Koreában és Mandsuorszámban uralkodó olvadó idő járhatatlanokká teszi az utakat.

A japánok partraszállása.

Csifu, április 5.

Csemulpo környékén a japánok partraszállása egyre tart. Két francia gyártmányú autómobil is partra vittek, hogy a főhadiszálláson tábori szolgálatra alkalmazzák azokat, de a rossz utak miatt csak helyi szolgálatra használható a két autómobil.

TÁVIRATOK.

A macedón reformok.

Szalóniki, április 5. A rendőrség eltávolította a mozsárlövéseket és a puskadurrogatásokat a husvéti ünnep alkalmából, mert ilyenkor mindig szerencsétlenségek szoktak történni. A váli meghagyta a rendőrségnek és a csendőrségnek, hogy a tilalom ellen vétőket tartóztassák le, ahol pedig a tetteseket nem lehet kinyomozni, fogják el annak a háznak tulajdonosát, amelyben mozsárlövéseket tettek.

Olasz katonai készülődések.

Róma, április 5. A Tribuna írja: Megbízható forrásból merített nyilatkozataink dacára néhány lap tovább is nagyon valószínűtlen és alaptalan híreket terjeszt, így például azt, hogy a Piemontban állomásozó csapatokat a velencei területre helyezik át. Ujból kijelentjük, hogy ezeket a híreket a nemzetközi érintkezésünkben semmi sem indokolja, melyek sohasem voltak kielégítőbbek, mint most és a vízi és szárazföldi katonai készülődésről szóló összes hírek teljesen alaptalanok.

NAPIHIREK.

Budapest, április 5.

— (Időjárás.) A délnyugati maximum az Alpeseleg nyomult, az északi minimum pedig kevéssel Kelet felé terjeszkedett. Európában az idő enyhe, eső mindenfelé esett, mely különösen Németországban, hol zivatarok is előfordultak, volt terjedelmes.

Hazánkban az idő tulnyomó részben esős volt és a hőmérséklet jobbra emelkedett.

Jóslat:

Változékony és enyhe idő várható, keleten meg délen helyenkint esővel.

Hőmérséklet: + 11-6 C. fok.

— (A király Abbáziában.) Abbáziából táviratozzák: Ő felsége ma reggel 9 órakor gróf Paar főhadsegéd, Driancourt szárnysegéd és dr. Kerzl udvari tanácsos udvari orvos kíséretében udvari különvonaton Matugliebe érkezett.

Ő felsége átvéve a díszes állomáson Manussi-Montesole lovag kerületi főnök jelentését, folytatta útját Abbázia felé. Ő felsége egy kocsibanült gróf Paar főhadsegéddel. Az első kocsiban a kerületi főnökült, a harmadikban pedig Driancourt szárnysegéd és Kerzl udvari tanácsos. Az uralkodó utja a gazdagon fellebögözött Matuglie községen át vezetett, hol Castua község diadalkaput emelt. A diadalkapunál Castua község képviselője várta az uralkodót. A diadalkaputól Volosca községig a castuai, vukováci, santa-mattinai és zameci iskolásgyermekek állottak sorfalat zászlókkal és virágokkal. A szépen feldíszített Volosca előtt is volt diadalkapu és itt várta a község az uralkodót. A plebániatemplomnál a papság és apácák a kolostori iskola növendékeivel várták a királyt. Abbázia község előtt is volt diadalkapu. Maga az üdülőhely pompás zászlódiszben tündöklött. Diszítés legnagyobb részben sárga-fekete és piros-fehér zászlókból állott, de számos svéd, norvég, luxemburgi és magyar, valamint tengerészeti lobogókat is lehetett látni. Ő felsége szállása előtt az önkéntes tűzoltóság és mentőegyesület, valamint a szerajevói aggharcosok egyesülete, továbbá különböző községek küldöttségei és a hajózási társulatok megbízottai és Abbázia hivatalnokai kara foglaltak állást. Amikor a kocsi harangzúgás és ágyudörgés közben elérte a Stefánia-szállót, fölventák a királyi lobogót. A szállóbejáratnál ő felségét a tisztelgésre megjelent személyiségek fogadták és pedig a trieszti helytartó, gróf Goes, báró Roszner fiúmei kormányzó, Sachs ellentengernagy, Csanády Arthur vezérőrnagy, Wachter ezredes, a katonai üdülőhely főnöke, Glax tanár főorvos és Stanger András, valamint Siglich Angelo polgármesterek, a nemzetközi hálókocsi-társulat főképvise-

lője, Glaser osztálytanácsos és a hálókocsi-társulat abbáziai intézetének igazgatója, Croci Lucian.

Miután ő felsége a fogadtatásra megjelent személyiségek tisztelgését fogadta, délelőtt fél 10 órakor a svéd-norvég király látogatását vette. A király Muk főhadsegéd kíséretében jelent meg, hogy ő felségénél látogatást tegyen, mielőtt még megjelennek a Jeanette-villában. Ő felsége a svéd király elejébe, ki osztrák-magyar gyalogezredének egyenruháját viselte, a Stefani-szálló kapujáig ment. Az üdvözlés nagyon szívélyes volt. Az uralkodók megölelték és megcsókolták egymást. A király látogatása 22 percig tartott és azután ő felsége vendégét kocsijáig kísérte. Szívélyes bucsuzás után Oszkár király visszatért a Jeanette-villába. Erre ő felsége elvonult a felállított veterán-egyesületek előtt, majd bemutattatta magának a kerületi főnöktől az államhivatalnokokat, akik Schmidt-Zabierov báró helytartósági titkár vezetése alatt jelentek meg. Délelőtt 11 órakor ő felsége Paar gróf főhadsegéd kíséretében svéd ezredének egyenruhájában jelent meg a Jeanette-villában a svéd királyi pár meglátogatására.

— (Gróf Apponyi Albert Pozsonyban.) Pozsonyból jelentik: Gróf Apponyi Albert tegnap délelőtt elnöki minőségben résztvett a pozsonyi kultúregylet főtisztviselőinek élükön Klempa Bertalan alispánnal tartott bizalmas értekezletén. Az értekezleten megvitatták az egyeletnek a jövőben kifejtendő erősebb akcióját és néhány személyi ügyet. Apponyi délután Somorjára utazott Sággy Gyula beszámolójára.

— (Uri asszonyok kitüntetése.) A jótékonyág terén szerzett érdemeik elismerésül királyi kitüntetés ért több uri asszonyt, akik között nagyrészt főuri asszonyainknak jutott a király kegye. Ezt a kitüntetést közli most a hivatalos lap husvétii száma. A kitüntetett uriaszonyok Zselenski Róbertné grófné született Károlyi Klára grófné, csillagkeresztes- és palotahölgy, Pallavicini Edéné grófné született Mailáth Adél csillagkeresztes- és palotahölgy, Wenckheim Frigyesné grófné született Wenckheim Krisztina grófné, özvegy idősb Almássy Kálmánné grófné született Wenckheim Stefánia grófné és Szögyény-Marich Julia, a brünni Mária-Schul nemesi hölgyalapítvány tiszteletbeli hölgye, akik az első osztályú Erzsébet-rendet, továbbá emőkei Emich Gusztávné született Tormay Etelka, a Klotild-szeretkez és az Országos nőképző-egyesület alelnöke, akinek a király a második osztályú Erzsébet-rendet adományozta.

— (Mária Valéria főhercegnő családja öröme.) Bécsből jelenti tudósítónk telefonon, hogy a mai esti lapok közlése szerint Mária Valéria főhercegnő családja örömeiket var.

— (Egy grófné öngyilkossági kísérlete.) Bécsből jelenti tudósítónk telefonon, hogy vasárnap reggel hat óra tájban Festlich Vilma grófné a Ferdinánd-híd mellett a Dunába akart ugrani, de fia megakadályozta kétségbeesett szándékának végrehajtásában. Festlich Vilma grófné elvált felesége gróf Festlich Pálnak, gróf Festlich Tasziló legújabb öcsésének a grófné, aki most negyvenhét éves, második felesége volt gróf Festlich Pálnak. Első férje egy Fischer nevű tőzsdeügynök volt. A gróf beleszeretett és rávette, hogy váljék el első férjével s legyen a felesége; de rövid házasság után 1888-ban a grófi pár közös egyetértéssel elvált egymástól. Házasságukból egy leányuk született, Vilma, aki atyjánál maradt. Az öngyilkos grófné két hónap óta a bécsi Continental-fogadóban lakott. Fiával, egy huszárhadnaggyal, aki első férjével való házasságából származik, szombaton a Taborstrassen egy nem éppen jóhíré dalszarnok-kávéházban töltötte az éjszakát s hajnalig ott maradt. Őt órakor a grófné fiával elhagyta a kávéházat és a Dunaparra ment. A Ferdinánd-hídnél be akarta magát vetni a hullámokba, de fia még idejében megragadta.

— (Beksis Gusztávné emlékezete.) Az «Aurora» irodalmi és művészeti kör ma igazgatótanácsi ülést tartott. Az ülésen elhatározták, hogy néhai felejtethetetlen emlékü elnökönje, és alapítója, Beksis Gusztávné halálának évfordulóját nagyszabású felolvasó ülés keretében tartják meg. A felolvasó ülésen, melyet a Nemzeti Múzeum disztermében tartanak meg, közéletünk több kitünősége s az irod. és művészvilág több kiválósága fog szerepelni.

— (A puchói nábobot elfogták.) Megírtuk, hogy a nagy port fölvert autómobil-szedelgés egyik tettesét, Robelly Jenőt, a szélhámosságáról hírhedt vivómentert a napokban Nizzában elfogták. Most azt jelenti Fiuméből, hogy az autómobil-csalás másik tettese, Jankovich, a puchói nábob is kézrekerült. Jankovich Susákon lakott és kiterjedt levelezést folytatott. Leveleit mindenféle álnévre a fiúmei főpostára küldette. A sok jellegű levél föltűnést keltett és a rendőrség ügyelni kezdett a dologra. A minap három nő jelentkezett a levelekért. A rendőrség vallatásra fogta őket. Az egyik elárulta, hogy ő Jankovich leánya, de, ugymond, az apja nincs azon a vidéken, hanem az anyjával az osztrák Kantridában lakik. Egy rendőrtisztviselő rögtön Kantridába hajtott és ott találta Jankovichot, aki időközben, mert Susákon már nem érezte magát biztonságban, odaköltözött. Jankovich most a voloskai fogházban van. Összes iratait lefoglalták.

*

Nizzából jelenti: Robelly Jenőt tegnap szállították át a nizzai közpórházból a rabkórházba. Robelly állapota roppant súlyos. Izületi csuszban szenved, amelytől a lábai és a karjai egészen megbénultak. Erős láza is van és rettentő kínokat áll ki betegsége miatt. A rabkórházban tegnap meglátogatta őt az ottani rendőrség egyik tisztje, akinek Robelly töredelmesen bevallott összes bűneit. Elmondta, hogy szeptemberben száz forinttal szökött meg Budapestről és legelőször is Fiuméba ment. Ott olvasta a budapesti lapokat, amelyen tele voltak csalásaival. Fiumében hat napig lakott egy előkelő szállodában, ahol dr. Kenedics néven szerepelt. Itt egy alkalommal majdnem elfogták, egy detektív megismerte, úgy, hogy másnap kénytelen volt továbbutazni. A hat hónap alatt volt Németországban, Svájcban, sőt fél hónapig Párisban is. Párisban érték el a nyomor legrettenetesebb napjai. Heteken keresztül nem evett egyebet kenyérmél s gyakran színházak elé állt koldulni. A vallomását Robelly így végezte be:

— Nem ellenkezem, fogjanak el, ítéljenek el. Kevés én bennem már az élet, mire ítélkezzenek felettem, itél majd felettem az isten!

— (Tömeges kivándorlás.) Bajai tudósítónk jelenti: Bács-Bodrogmezőben is óriási mérveket kezd ölteni a kivándorlás. Az ügynökök aknamunkájának eredményességét mi sem illusztrálja jobban, mint az a körülmény, hogy Hegyes, Feketehegy és Szeghegy községekből a múlt szombaton háromszáz német vándorolt ki, nem ugyan Amerikába, hanem Németországba.

— (Földrengések.) Az országból és a külföldről több helyről érkezik földrengés híre. Békés-Csabáról jelenti tudósítónk, hogy ott tegnap délelőtt tizenegy órakor volt földrengés, még pedig oly erős, hogy a képek megmozdultak a falon, órák, lámpák leestek. A földrengés, mely sokáig tartott, tizenkettőfél órakor megismétlődött. — Mohácson délelőtt tizenegy óra harminchat perckor volt földrengés, mely megmozdította a képeket, órákat, több tárgy leesett; kár nem történt. A lökések iránya délről észak felé ment. — Temesvárról táviratozzák, hogy tegnap délelőtt tizenegy óra három perckor és később négy perccel tizenkettőfél óra előtt ott is erős földrengés volt. Az első ízben két másodpercig két közvetlen egymásra következő hullámos mozgást észleltek. Másodízben sokkal erősebb volt a földrengés. Mintegy öt másodpercnyi idő alatt kilenc vagy tíz erős lökés követte egymást. A falra akasztott tárgyak, még az ablakfüggönyök is mind megmozdultak, néhol a felsőbb emeleteken recsegés hallatszott, mely aggodalomba ejtette az embereket. A földrengés iránya délkeleti volt. — Pancsovai tudósítónk jelenti, hogy ott tegnap déli fél tizenkettőkor tizenöt másodpercig tartó földrengés volt. A függőlámpák megmozdultak, az ingaórák megállottak. — Szalonikiból táviratozzák: Tegnap az egész vilajetben egészen a szerb határig erős földrengés volt. Délelőtt fél tizenkettőkor gyorsan egymás után két erős lökés volt, negyed órával később pedig egy harmadik lökés következett. Több épület megrongálódott. — Bukarestben is ugyanakkor erős földrengést észleltek. A lakosságot nagy rémület fogta el. — Belgrádban tegnap délelőtt volt gyöngye földrengés. — Szófiából jelenti, hogy tegnap délelőtt három erős földrengést éreztek. A fejedelemség más helyein is éreztek földrengést.

— (Elkobzott szocialista lapok.) *Temesvári* tudósítónk jelenti: A kir. ügyészség indítványára a temesvári kir. törvényszék vizsgálóbírája elkoboztatta a «Votul Poporului» és a «Volkswille» legújabb számát, mert államellenes izgató cikkek jelentek meg benne. A román szocialista lapot ezáltal hetedszer kobozták el.

— (Magyar ember öngyilkossága Zárában.) Már többször foglalkoztunk azzal az öngyilkossági esettel, amely még a múlt hó végén Zárában történt. Zárából most azt az értesítést kapjuk, hogy az ottani rendőrség már minden kétséget kizárólag megállapította, hogy az illető öngyilkos magyar ember volt. A zsebében csekély összegű pénzen kívül Hesz és társa temesvári fényképésznél készült fotográfiákat találtak. A nyomozásra a zárai rendőrség a fumei és a temesvári rendőrséget is fölkererte. A nyomozás folyamán most végre kiderült, hogy az öngyilkos azonos *Járdánházy* Zsigmond temesvári cipészszel, aki néhány héttel ezelőtt nyomtalanul eltűnt Temesvárról. E hó 18-án Fiumében tartózkodott s onnét hajón Zárába utazott, ahová még aznap délután érkezett meg. Kiderült most az is, hogy nem amerikai párbajnak, mint eleinte hiték, lett az áldozata. A szerencsétlen ember ugyanis Dezső Pál tornaljai mesternek, akinél inaséveit töltötte, egy váltót írt alá, mely e hó 15-én járt le. A váltót nem tudta idejében kifizetni és ezért követte el az öngyilkosságot. *Járdánházy* különben egyike volt Temesvár legkitűnőbb cipészeinek és a karácsonyi kiállításon az első díjat nyerte el.

— (A téli fürdőevad a budai Szent-Lukács-fürdőben.) Március hóban számosan keresték fel a külföldről és belföldről a Szent-Lukácsfürdőt, melynek forró-meleg kénos forrásai és természetes ásványiszappfürdője télen is rendelkezésre áll a szenvedőknek enyhülést és gyógyulást nyújtva. A téli vendégnévsor eddig összesen 1358 fürdővendéget mutat ki. Felemlítjük azok közül, akik március hóban ott voltak, a következőket: Alaci Mihály és bátyja Páncs, Köllner Pál Gotha, Baron E. v. Seefried Arndorf, Auffinger Konrad Innsbruck, Sarty Mercedes Madrid, Gärtner Artur Wien, Jakobovits Gerson Odesza, Harry Adolphi Glasgow, wappenthali Wappner Ferenc Lapsina, dr. Schermann Adolf fővárosi tisztifőorvos és neje Budapest, Rakotnyay György és neje Losonc, Szakmáry Dezső Vanyiskóe, Jahn Justus vezérőrnagy, 12. tüzérdandár parancsnoka Nagyszeben, dr. Weinberger Ignác O-Becse, dr. Spitzer József Veszprém, Petus Istvánné F.-Kézsmárk, dr. Hajós Henrik és társalgónője Miskolc, Gál József Csikszereda, Herceg Ede O-Kanizsa és még számosan. A jelenlegi átmeneti időszakban, mely a nyári idényt megelőzi, a teljes téli berendezések érvényben maradnak a fürdővendégek érdekében és a gyógykezelések biztosítására.

— (Az osztályorszájáték) mai huzásánál a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:
25.000 koronát nyert: 44411.
10 000 koronát nyertek: 75437 85173.
5000 koronát nyertek: 59956 84852.
2000 koronát nyertek: 7002 15416 29688 34457 55174 66673 69444 74414 81073 89716 91114 93956 93680 97407 99608 10344 108651 108892.
1000 koronát nyertek: 1338 1385 1515 4618 8863 9125 13237 18879 19895 20476 21158 23440 24452 32667 35701 35974 38985 40049 40677 44155 44203 47079 47695 48873 49478 54007 55889 64371 64445 64993 65334 74017 74814 75395 75410 80080 80560 83018 94908 85646 93824 94846 100054 105409 105463 105742 109279 109798.
500 koronát nyertek: 6104 7549 7718 8824 9398 10716 17080 18428 19162 22043 22506 23456 24113 26557 27239 28214 28665 30430 34681 37079 38311 38911 39663 40525 42275 42659 42961 46003 48779 51394 52906 53208 55681 58402 59135 59984 61058 61918 62037 62536 62760 65097 66362 66515 67474 67954 68166 68521 68687 72569 74430 74674 75210 78445 81444 83394 85051 85444 87095 87578 87839 89082 89259 89716 92806 94987 97083 103631 103663 104352 108264.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.
Vásároljon osztályorszájátékot Lukács Vilmos bankházában
Budapest, V., Fürdő-utca 10.

— (Megnyuzott csábító.) *Almás* község lakosait különös eset tartja izgalomban. *Bodrogi* Dénes odaváló mészáros ugyanis megnyuzta a felesége csábítóját, *Krizsán* Lajos odaváló községi irnokot. A boldogtalan don Juan — mint tudósítónk írja — már régebb idő óta barátkozott Bodroginéval. A dolgot az asszony cselédje árulta el a megcsalt férjnek. Ez azután tegnapelőtt délelőtt azzal távozott el hazulról, hogy kimegy a valkói határban levő urasági majorba, hogy az ünnepekre vágójószágot vegyen. Feleségének azt mondta, hogy csak másnap tér vissza, mire az asszony, alig hogy férje távozott,

rögtön értesítette a kedvesét. Hogy a mészáros éjszaka hazajött s rajtacsippte a párt, az magától értetődik. A szerelmesek nem tudtak menekülni és *Bodrogi* Dénes kimondta az ítéletet: *Mindakettőtököt megnyuzlak.* Ezzel nyakonragadta a csábító gavallért, kicipelte a mészárszékre s ott lábainál fogva felakasztotta és két alsó lábszáráról le is fejtette a bőrt, amikor az ablakon keresztül kimenekült Bodroginé lármájára a szomszédok és a községi rendőrök betörték a mészárszékre. De a segítség már későn jött, mert a félig megnyuzott ember ekkorra meghalt. A fejébe ömlött vér megfojtotta. A csendőrök letartóztatták a veszedelmes mészárosot.

— (Női gyászruhák.) Gyászszetek alkalmával ajánljuk Horváth és Halász női gyászruhakészítő vállalatát Budapest, IV., Váci-utca 26., Zsibárus-utca sarok, hol gyászruhák 4 óra alatt készülnek. Vidéki megrendelésnél sürgönyileg beküldendő a méllbőség és alhossza.

Nem okleveles gazdatisztek kongresszusa.

Budapest, április 5.

Husvét első napján kongresszust rendezett Budapesten a «Nem Okleveles Gazdatisztek Országos Egyesülete gyakorlati gazdatisztek kongresszusa» címen. Főleg azért hívták össze a kongresszust, hogy állást foglaljon az 1900. évben életbe lépett gazdatiszti törvény revíziója érdekében s tiltakozzék a földmivélsügyi miniszter által engedélyezni szándékolt gyakorlati szakkvizsga ellen.

A dolog megértéséhez szükséges tudni, hogy a gazdatiszti kar sürgetésére a kormány törvényileg szabályozta a gazdatisztek jogviszonyát és a gazdatiszti minősítés kérdését. Ez utóbbit akként, hogy gazdatiszt lehet a törvény életbe lépte után bárki, akár van oklevele, akár nincs, de az okleveles jelzést csak gazdasági tanintézet vezetett gazdatisztek használhatják. A törvény értelmében az oklevéllel nem bíró gazdatisztek a jövőben is bármely birtokon alkalmazhatók, kivéve 1906-tól kezdődőleg azon kötött birtokokat (tehát községek, egyházi testületek s egyházi személyek, köz- és magánalapítványok és hitbizományi birtokokat), valamint oly idegenben tartózkodók birtokait, melyek legalább 3000 korona állami adót fizetnek. Ily birtokokon 1906-tól kezdve csak oklevéllel bíró gazdatisztek lesznek alkalmazhatók. A törvény azonban megengedi, hogy az ily birtokokon az 1906 évet megelőzőleg már alkalmazva volt nem okleveles gazdatisztek állásukban háborítatlanul megmaradhassanak, sőt megengedi azt is, hogy ha a fenti birtokok tulajdonosa kimutatja, hogy a birtok egy okleveles gazdatiszt alkalmazását meg nem bírja, az illető a földmivélsügyi miniszter hozzájárulásával nem okleveles gazdatisztet alkalmazhasson.

A törvény ezen határozmányait a nem okleveles gazdatisztek magukra sérelmesnek tartják s azt követelik, hogy a törvény életbe lépte idején, bármily rövid ideig is alkalmazásban volt *összes oklevél nélküli gazdatisztek* az alaki képzés hiánya alól hivatalból felmentessenek s az oklevéllel bírókkal teljesen egyenjogúsítsanak.

Gazdaembereknek nem kell magyarázni, mennyire fontos, hogy e kötött természetű birtokok, — melyek a nemzetvagyon igen számottevő részei, — szakszerűen kezeltesse, amihez természetesen megfelelő szakértelem szükséges. Az ily birtokot vezetői hivatott gazdatiszt részéről. Hogy ezzel a tanintézeteken kellő ismereteket szerzett egyének valószínűleg nagyobb mértékben rendelkeznek, mint ilyet nem végzetek, az jogosan feltételezhető. Helyes intézkedés tehát a törvénynek, hogy a nevezett birtokok kezelését a szakképzettséggel bíró — okleveles gazdatisztek számára tartotta fenn a jövőre.

Ámde viszont az sem tagadható, hogy van a nem okleveles gazdatisztek között igen sok olyan, aki a gyakorlati életben hosszú évek során szerzett tapasztalatait s önképzés révén elsajátította azokat az ismereteket, amelyek őket ily állások betöltésére teljes mérvben alkalmasakká teszik. Ezek elől a lehetőséget elzárni, hogy kötött természetű birtokokon alkalmaztassanak, *semmi-*

képpen sem volna méltányos, viszont azonban újból szabadjára eresztene e birtok kezelését, mint eddig, a legnagyobb mértékben helytelen volna. Miként lehessen tehát e két kívánalmat mindkét érdek sérelme nélkül megoldani? Ennek módját kereste a Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesülete, mely javaslatot tett a földmivélsügyi miniszternek, hogy rendeleti uton engedje meg a törvényben előírt képzéssel nem bíró gazdatiszteknek, hogy valamely hazai gazdasági tanintézetben gyakorlati vizsgát tessenek, amelynek letételéről szóló bizonyítvány egyenlő értékűnek ismertessék el a törvényben előírt kvalifikációt biztosító diplomával, végre az e vizsgát letévő nem okleveles gazdatisztek teljesen egyenjogúsítsanak az oklevéllel bírókkal.

Ezt a kétségkívül méltányos javaslatot magáévá tette Tallián földmivélsügyi miniszter s a gyakorlati szakkvizsgát engedélyezni határozta el. E vizsga szabályzatát a miniszter véleményezés céljából pár hét előtt megküldötte az O. M. G. E.-nek. Ez a nagytekintélyű egyesület is helyeselte e vizsga engedélyezését, amelynek segítségével mód nyújtatik az erre érdemes oklevél nélküli gazdatiszteknek, hogy helyet foglaljanak azok sorában, akik a gazdatiszti kar elitjét képezik.

Méltán fel lehetett tételezni, hogy a szóban forgó vizsgának engedélyezését melegen fogják üdvözölni mindazon oklevéllel nem bíró gazdatisztek, akik magukban elegendő tudást és rátermettséget éreznek arra, hogy betölthessék azokat az állásokat, melyek betöltéséhez joggal kíván meg a törvény kellő szaktudást, amint-hogy a nem okleveles gazdatisztek egy tekintélyes része tényleg örvendve vett tudomást e vizsga engedélyezéséről. Nagy számban vannak a magyar gazdatiszti karban oklevéllel ugyan nem bíró, de jeles tudású oly gazdatisztek, kik e cím viselésére s a legszélesebb látókört feltételező állások betöltésére méltán érdemesek és alkalmasak. Ezeknek bizonyára nem fog nehézséget okozni a miniszter által engedélyezendő — tisztán gyakorlati jellegű — vizsga letétele, mely a legszélesebb érvényesülési tért biztosítja számukra.

Hogy mégis vannak a nem okleveles gazdatisztek között elegendő számban, akik e gyakorlati vizsgát nem csak feleslegesnek, de letételét sérelmesnek és *reputációjukkal össze nem egyeztetelhetőnek* tartják, ezt dokumentálta a nem okleveles gazdatisztek egyesülete által tegnapelőtt rendezett kongresszus. Ez a tiltakozás, reméljük felesleges és hiába való volt.

Nem hihetjük, hogy a kongresszus azon határozata megingathatná Tallián földmivélsügyi minisztert abbéli elhatározásában, hogy a gyakorlati vizsgának egyszer már kilátásba helyezett engedélyezését utólagosan megtagadná. Még kevésbé remélhető, hogy a kormány teljesítse a nem okleveles gazdatisztek egyesületének azt a követelést, hogy a törvény életbe léptetése idején — bármily rövid idő óta — alkalmazásban volt, *összes oklevél nélküli gazdatisztek* az alaki képzés hiánya alól hivatalból felmentessenek.

Nem remélhető ez azért, mert ezzel sérelmesné az intelligens gazdatiszteken egyáltalán s nem hiszszük főleg azért, mert retrográd irányt nem követhet a kormány s nem csaphatja arcul a gazdasági szakoktatást és gazdasági szakképzettséget.

Ha ma már minden pályán megkövetelik a szakképzettséget, miért legyen egyedül a gazdatiszti pálya Csáky szalmája, végső mentsvára az egyebütt lábat vetni nem tudó existenciáknak. Ha ma senki jegyző nem lehet a régiék közül sem, aki a szükséges kvalifikációt meg nem szerzi, mi jögen legyen megengedve a nemzetvagyon tekintélyes részét képező birtokoknak kontárokvaló kezeltesse. Nem mentség az, hogy hiszen így volt eddig is — hogy így volt, hiba volt, a jövőben ennek nem szabad úgy lennie.

Helyes, ha a nem okleveles gazdatisztek egyesülete a nyugdíjkérdés, az állásközvetítés, segélyezés és egyéb kérdések megoldásán fáradozik, de talán tévedett jóakarataiban, mikor egyáltalán helyesnek elismert törvény és a nemkülönb minden pártatlan fórum által helyesnek

olismert gyakorlati vizsga ellen tiltakozik. Holott szerény nézetünk szerint inkább azon kellett volna igyekeznie, hogy a nem okleveles gazdasztek intelligens elemi az érvényesülésre és színvonalemelkedésre adott módot minél tömegesebben igénybe vegyék.

*

A gyakorlati gazdasztek husvét hétfőjén délelőtti országos kongresszust tartottak az új városháza közgyűlési termében, hogy állást foglaljanak a mai gazdaszti törvény ellen. A kongresszuson mintegy ötszáz gazdaszti jelent meg. A kongresszus védnökségét gróf Zichy Jenő, a díszelnökséget pedig gróf Batthyány Tivadar vállalta el. A földművelésügyi minisztérium képviselőjében Szomjas Lajos osztálytanácsos jelent meg a kongresszuson.

A kongresszust Szilaha István elnök nyitotta meg. Ezután gróf Zichy Jenő szólalt fel. Nagy örömmel fogadta el — ugymond — a védnökséget, mert teljesen méltányolja a gyakorlati gazdasztek állásfoglalását. Gróf Batthyány Tivadar megígérte, hogy egy a parlamentben, mint azon kívül tőle telhetőleg támogatni fogja a gyakorlati gazdasztek mozgalmát.

Ezután Merza Márton ismertette az 1900. évi 27. törvények módosítása érdekében tett intézkedéseket. Oly értelmű határozati javaslatot nyújtott a kongresszus elé, hogy mondja ki a kongresszus, hogy szükségesnek tartja az 1900. évi 27. törvények hatályon kívül való helyezését és a mezőgazdasági pályán működők szerzett jogainak törvényben való elismerését. A kongresszus a határozati javaslatot egyhangulag elfogadta.

A napirend második pontja: a gyakorlati gazdasztek díjazásáról történő állásfoglalásának legeredményesebb módja volt; előadóként dr. Tarnay Károly szerepelt, aki kifejtette, hogy az állásfoglalásnak egyesületi alapon való helyezése a legcélszerűbb úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben. Határozati javaslata oda konkludált, hogy a kongresszus bizza meg a nem-okleveles gazdasztek országos egyesületét az állásfoglalás eszközésével. A kongresszus egyhangulag elfogadta a határozati javaslatot.

Következett a nyugdíj-ügy megoldásának kérdése, melynek Merza Márton volt az előadója. Ecseltelte a nem-okleveles gazdasztek jövőjének bizonytalanságát s egy nyugdíjintézet felállítását érdekében buzdított, még pedig állítassék föl ez az intézet a földművelésügyi minisztérium kezeltése alatt álló *mezőgazdasági munkáspénztár* keretében. Zöldhelyi Lajos statisztikai adatokkal bizonyította, hogy a birtokosok és a bérlők bevonásával igen könnyű lenne a nyugdíjkérdés megoldása. A kongresszus végül oly értelmű határozati javaslatot fogadott el, mely megbizta a nem-okleveles gazdák országos egyesületét, hogy a gyakorlati gazdasztek nyugdíjintézményének létesítése dolgában törvényalkotást sürgessen.

A kongresszus napirendjének utolsó pontja az állásfoglalásról gazdasztek ideiglenes segítése volt, melynek előadója Vargha Bélát kérték fel. Az előadó ama határozati javaslatát, hogy ezt a kérdést is az egyesület keretében oldják meg, a kongresszus elfogadta.

SZÍNHÁZ.

* Fedák Sári utolsó föllépt. Holnap, szerdán lép föl a Király-színházban hosszabb szabadsága előtt utoljára Fedák Sári, aki ez alkalommal egyik legbravurosbab szerepét, A toreador Suzettjét fogja játszani. Az előadásnak Fedák Sári bucsuján kívül még az a jelentősége is lesz, hogy ez a darab huszonötödikször kerül színpadra egy hónap leforgása óta. Fedák Sárít, ki most hosszú ideig nem lép föl, tisztelői és az igazgatóság nagy óvációban fogja részesíteni.

* Anteusz. Anteusz, Werner Gyula 3 felvonásos eredeti színműve lesz a Nemzeti Színház legközelebbi újdonsága, amelynek bemutatását péntekre, e hó 8-ikára tűzte ki az igazgatóság.

* Harminc ünnepi előadás. A fővárosban husvét két ünnepnapján harminc színelőadás volt és minden színház minden előadásának meg volt a maga nagy közösége.

SPORT.

Alagi futtatások.

— Tavasz meeting. — V. és VI. nap. —

A két husvétii versenynapon óriási közönség rándult ki Alagra ismét, pedig az idő kellemetlen, szeles és esős volt mindkét napon. Különösen vasárnap volt türelmetlen a hideg. A szövetkezet titkára, hogy valamennyire elviselhetővé tegye a szibériai időt, a

nagy tribün előtt kokszkályhákat állított fel, úgy, mint az angol versenyeken szokás s a közönség hatalmas gyűrűket alkotva, csakhamar körülállotta a kályhákat, hogy egy kis meleghez jusson.

A vasárnapi futtatások főversenye a Verbung-gátverseny volt, melyből a nagy favorit *Türelmes* került ki győztesen.

Tegnap két tisztii verseny került döntésre. Mindkettőben nagy mezeöny állott a starthoz s mindkettő meglepetéssel végződött. Az akadályversenyt *St. Patrick* nyerte meg a favorit Biztos ellen, a gátversenyt pedig az egykor nagyra tartott *Romano* győzelmével végződött. Két bukás is történt ezen versenyben, de szerencsére komolyabb baj nem történt.

A részletes eredmények ezek:

Vasárnap:

I. *Eladók versenyje*. Díj 1000 korona. Táv. 1200 méter. Egyedi A. *Ngalká*-ja (lov. Foiberth) első, Partenia második, Parnassus harmadik. Futottak még: Fityfirity, Balga, Hamar, Beesvágy, Sipire, Gurulj, Vigjáték, Tréfa, Justinian, Qualitát. Tot. 10: 76. Helyre 50: 162, 726 és 230.

II. *Handicap*. Díj 1200 korona. Táv. 1600 méter. Mr. Alb. Wood *France*-je (lov. Eltz) első, Elegie második, Angyom harmadik. Futottak még: Colibri, Barot, Tiszáninnen, Kőhánys, Horgos, Páros. Tot. 10: 25. Helyre 50: 76, 116 és 174.

III. *Verbung-gátverseny*. Díj 3000 korona. Táv. 2600 méter. Schossberger L. *Türelmes*-e (lov. Fejes) első, Sunyi második, Tannhäuser harmadik. Futott még: Grinzinger. Totalizátor 10: 17. Helyre 50: 60 és 72.

IV. *Eregy gátverseny handicap*. Díj 1500 korona. Táv. 2400 méter. Gróf Orsich P. *Mirage*-ja (lov. Eltz) első, Ratking második, Jagello harmadik. Futottak még: Renaissance, Hallatlan, Fragnicht, Ucalegon. Tot. 10: 19. Helyre 50: 64, 112 és 80.

V. *Pályades akadályverseny*. Díj 1300 korona. Táv. 4000 méter. Mravik P. *Ikaros*-a (lov. Csompora) első, Mdm. de Déols második, Gyömbér harmadik. Futott még: St. Hubert. Tot. 10: 15. Helyre 50: 60 és 68.

VI. *Ferenchalmi-díj*. Díj 1500 korona. Táv. 1800 méter. Jankovich-B. Gy. *Sempermind*-je (lov. Kendeffy) első, Göta elf második, Szónok harmadik. Futott még: Újdondász. Totalizátor 10: 20. Helyre 50: 60 és 64.

Hétfő:

I. *Handicap*. Díj 1200 korona. Távolság 1800 méter. Supp főhadnagy *Othello*-ja (lov. Supp) első, Wigwam második, Gir Gurr harmadik. Futottak még: Susárló, Likör, Telramund. Tot. 10: 65. Helyre 50: 122 és 72.

II. *Hároméves nyerelessen versenyje*. Díj 1000 korona. Távolság 1200 méter. Schossberger L. *Oeci*-ja (lov. Eltz) első, Parnassus második, Alabama harmadik. Futottak még: Szervus Brezina, Gránátos, Catania, Tóvis, Gurulj, Vigjáték, Der Izé. Tot. 10: 21. Helyre 50: 66, 104 és 172.

III. *Hadseregii akadályverseny*. Díj 2000 korona. Távolság 4800 méter. Samarjay főhadnagy *St. Patrick*-ja (lov. Samarjay) első, Biztos második, Joconde harmadik. Futottak még: Mr. Dollár, Collision, Bodri, Paria, Zobnatica, Adrienne H., Conjuror. Tot. 10: 209. Helyre 50: 168, 68 és 74.

IV. *Apríli gátverseny*. Díj 1500 korona. Táv. 2600 méter. Esterházy gróf *Sanyi*-ja (lov. Krause) első, Felicitas második, Husom harmadik. Futott még: Biszeze. Tot. 10: 14. Helyre 50: 50 és 54.

V. *Katonatiszti gátverseny*. Díj 1200 korona. Táv. 2400 méter. Pokorny főhadnagy *Romano*-ja (lov. Thun) első, Diving Bell második, Strauss harmadik. Futottak még: Felemás, Fortune, Aquaviva, Mornglén, Xénia, Pauszowka, Perkál, Biéta. Tot. 10: 198. Helyre 50: 260, 236 és 122.

VI. *Husvét-díj*. Díj 1500 korona. Táv. 2400 méter. Károlyi I. gróf *Peridot*-ja (lov. Eltz) első, Kozák második, Csiriz harmadik. Futott még: Cöllövő. Tot. 10: 16. Helyre 50: 54 és 58.

Hétdik nap:

A holnapi program főszáma az Igazgatósági akadályverseny lesz, mely valószínűleg *Toldi* győzelmével végződik, míg helyre *Mirage* vagy *Renaissance* jöhet. A katonatiszti gátversenyre *Biztos* a tipünk *Romano* és *Caserta* előtt.

Az egyes futamokra jelöltjeink ezek:

- I. *Likör*—*Orne*—*Girr Gurr*.
- II. *Szemes*—*Parnassus*—*Sipirc*.
- III. *Biztos*—*Romano*—*Caserta*.
- IV. *Toldi*—*Mirage*—*Renaissance*.
- V. *Déli pók*—*Honi II*.
- VI. *Kozák*—*Forgách Ist.*—*Girr-Gurr*.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— A kisjenői véres sorozás. Aradi tudósítónk jelenti: Az aradi kir. ügyészség már elkészítette a vádiratot a múlt hó 21-én, a *kisjenői* sorozáson történt szocialista zendülés ügyében, amidőn a félrevezetett sorozásköteles legények megtámadták a csendőröket, akik kénytelenek voltak szuronyaikat használni. A zendülés miatt a kir. ügyészség tizenhárom egyén ellen emel vádat, részint a büntető törvénykönyv 165. §-ába ütköző s a 168. §-a szerint büntetendő *halóság elleni erőszak büntette*, részint a büntető törvénykönyv 176. §-ába ütköző magánosok elleni erőszak büntette miatt. A vádlottak: Rotár Juon, Orodán Petru, Seres Petru, Tódor Szimeon, Sándor Mikulac, Szemerán Tógyer, Orodán Tódor, Orodán Simon, Szvet Tivadar, Farkucz Nikolac, Rusz Stefan, Sándor Mihály szintyei és Szabó Juon kisjenői lakosok, akik mind szabadlábon vannak.

— Izgatás a magyarság ellen. Turócszentmártonból írják: A budapesti kir. törvényszék vádtanácsa a Budapesten megjelenő Illas Ludu nevű havilap szerkesztőjét, Kabina Ferenc ügyvédet, aki a legutóbbi képviselőválasztáson gróf Wickenburg államtitkár ellenjelöltje volt, de megbukott, a magyarság ellen való izgatásért vád alá helyezte. Kabinát csak nemrég ítéltek el egy másik hasonló közleményért.

NYILTTÉR.*)

Dadogást és minden beszédhibát sikeresen gyógyít **SOLT LAJOS** tanfolyama. Budapest V., Báthory-utca 20. szám. Fölvétel 12—1-g.

* E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

KÖZGAZDASÁG.

Budapest, április 5.

Magyar hus Fiumében. Szombaton, április 2-án indult el a *Slavonia* hatalmas személyszállító hajó a fiemei kikötőből Amerikába. fedélzetén 910 harmadosztályú utassal, magyarországi kivándorlókkal, akiknek ugyszólván nyolc tized-része magyar fajparasztokból tellett ki. A *Slavonia* elindulása fordulót jelent abból a szempontból, hogy ezuttal kezdte meg munkáját az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által kezdeményezett *hajóellátó vállalat*, mely ezuttal pompás minőségű magyar *hust* szállított a kivándorló hajójának. A budapesti hus lejtövelének híre nagy riadalmat keltett azokban a fiemei érdeklőkörökben, akik az O. M. G. E. hajóellátó vállalatát miért miért nem, elleneséges szemekkel nézik. A múlt héten Fiume város közgyűlésén valami *Corossac* nevű emberük rohant ki ellene, amikor pedig a magyar hus Fiuméba érkezett, az ottani hentesek ravaszul azt híresztelték, hogy nagymennyiségű *lõhus* érkezett Budapestről. Mindezek a rágalmak természetesen eloszlottak és semmivé váltak akkor, amikor *Szilassy* Zoltán Országos Magyar Gazdák Vásárcsarnok-ellátó Szövetkezetének nevében a husszállítmányt a *Slavonia* kapitányának és szakértőinek általadta. Az angolok a legteljesebb elismeréssel nyilatkoztak a magyar hus minőségéről s egyetlen kifogásuk az volt, hogy — keveset kaptak, amiről azonban a gazdák nem tehetek, mert ők a kapott megrendelésnek az utolsó pontig megfeleleltek. A hajóellátó vállalat *erkölcsi jelentőségét* a szövetkezeti eszme iránt rendkívül fogékony angolok szemében nem csekély értékben emelte annak a felismerése, hogy a magyar mezőgazdasági termelők elitejének szövetkezete vállalkozott arra, hogy a magyar kivándorlókat hosszú tengeri utjukon első forrásból került kiünő élelmiszerekkel ellássa. A «*Slavonia*» számára nem kevesebb mint 17 gyűjtökocsival érkezett élelmicikk Fiuméba és pedig: mintegy 2500 kilo-

gramm birka és bárányus, 4765 kilogramm marhahus, 350 kilogramm borjúhús, 515 kilogramm sertéshús, 200 darab szárnyas, 100 erdei szalonka, 6120 tojás, 1000 kilogramm kondenzált tej, nagyobb mennyiségű liszt hordókban és a zsidó ritus szerint étkező utasok számára ólomzár alatt 97 kilogramm kóserhús. Ezenkívül a magyar gazdák a hajóra rakattak különféle magyar bor, pálinka és likőr *mintakát*. A «Slavonia» borszükségletét ezuttal még *görög* borokból fedezték, Triesztből pedig *marginint* kaptak. De természetesen kilátás van rá, hogy a «Cunard Line» hajóinak utasai külön magyar borokat és jöfélé magyar vaját fognak fogyasztani a jövőben.

Szociális előadások. A Magyar Gazdaszövetség elhatározta, hogy kiváló szociálpolitikusok közreműködésével előadásokat rendez a főiskolai ifjuság, a katolikus szeminaryum, a református theologia, a állatorvosi tanintézet és a közigazgatási tanfolyamok hallgatói részére. Ezeknek az előadásoknak célja a jövőben vezetés szerepre hivatott ifjuságnak *szociális irányban való kiképzése*. Megismertetik velük az aktuális társadalmi kérdéseket, a társadalmi szervezkedés irányeszméit. A Magyar Gazdaszövetséget ezen elhatározásában az a tudat vezérli, hogy helyes szociálpolitika a legbiztosabb eszköz az olyan mozgalmak leküzdésére, amilyen az utolsó időben mindig sürűbben mutatkozott, legutóbb pedig az Alföld és Délvidék népet véres zavargásokra készítette. Ezeket a bajokat gyökeresen csak társadalmi uton lehet segíteni, a társadalmi munka jövőben való apostolait kívánja a Gazdaszövetség az ifjuság részére rendezett szociális kurzusokon kiképezni. Az előadások május hó második felében lesznek.

Állami népmentő akció a Székelyföldön. Tallian Béla földművelésügyi miniszter közzétette a Székelyföldön megindult állami népmentő akció programját, mely majdnem egészen azon az ösvényen halad, amelyet az 1902. évi székelykongresszus határozata a Székelyföld gazdasági és társadalmi bajainak elszüntetésére kijelölt. A székely népnek két nagy baját, a *tagosítás* és az *arányosítás* körül eddig tapasztalt mizériákat az állam természetesen el akarja szüntetni. A tagosítást gyorsabbá, szabatosabbá és olcsóbbá akarják tenni, emellett a *tagosítási költségek felét az állam viselné*. A *hitelügy* javítása érdekében jelzálogintézeteket akarnak felállítani. A *telepítési* program különös gondot vet *Romániában* élő magyarok visszatelepítésére. Az állami akció gerince különben a *Székelyföld mezőgazdaságának széles alapon való modernizálása*. Hogy mekkora szükség van erre, nemrég hangoztatta a Székelyudvarhelyi Gazdasági Egyesület titkára, aki az egyesület idei közgyűlésén nyíltan kimondta, hogy a Székelyföld mezőgazdasági kultúrájában századok óta legföljebb ha annyi változás esett, hogy vaskok lépett a faeke helyébe.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabona-tőzsde.

Készbuza jó kínálat és mérsékelt vételkezdé mellett ma nyugodt irányzatu volt. Elkelt kb. 22.000 mm. néhány fillérrel olcsóbb árakon.

Készáru-piac.

Buza:

Tiszavidéki: 300 mm. 80 k. 3.60 korona, 100 mm. 79 k. 8.55 korona, 200 mm. 78.5 k. 8.40 korona, 100 mm. 78.5 k. 8.35 korona, 100 mm. 78.5 k. 8.35 korona, 1800 mm. 78.3 k. 8.27.5 korona, 800 mm. 77.5 k. 8.27.5 korona, 100 mm. 78 k. 8.40 korona.

Pestmegyevidéki: 150 mm. 78.5 k. 8.30 korona, 100 mm. 78 k. 8.20 korona, 100 mm. 76.5 k. 7.60 korona.

Kalocsai: 5200 mm. 76.4 k. 8.17.5 korona. *Bánsági:* 5000 mm. 76.7 k. 8.12.5 korona, 4000 mm. 77 k. 8.15 korona.

Palánkai: 2000 mm. 78 k. 8.10 korona. *Szerb:* 3000 mm. 74 k. 7.50 korona. *Rozs:* 150 mm. 6.27 korona. *Arpa:* 100 mm. 5.75 korona. *Zab:* 100 mm. 5.60 korona, 100 mm. 5.5.5 korona.

Tengeri: 400 mm. 5.50 korona, 400 mm. 5.20 korona. *Lucerna:* 30 mm. 55.— korona.

Érték-tőzsde.

A hangulat az ünnepek után meglehetősen emelkedett volt. Már az előtőzsdén is élénk üzlet fejlődött ki a nemzetközi és helyi értékek egyaránt emelkedtek. A déli tőzsdén a nemzetközi papírok árfolyama bécsi eladások folytán gyengült, de a helyi piac mindvégig szilárd maradt, sőt a Schlick, Aszfalt, Danubius és Salgó részvények magasabb árfolyamokon kerültek forgalomba. Különösen élénk üzlet fejlődött ki a Salgótarjáni kőszénbánya részvényekben helyi vételek következtében

Az előtőzsdén jegyeztek:

Osztrák hitel	651.50	650.50	650.50	—
Magyar hitel	757.50	756.50	756.50	—
Leszámlítóbank	456.50	456.50	—	—
Jelzálogbank részv.	503.50	506.50	—	—
Rimamurányi	492.—	489.50	489.50	—
Államvasut	640.—	639.—	639.—	—
Városi villamos	323.—	323.—	323.—	—
Budapesti Közuti	573.—	573.—	574.—	—
Salgótarjáni	544.—	543.—	544.—	—

A déli tőzsdén zárultak:

Osztrák hitelrészvény	649.50	—	—	—
Magyar hitelrészv.	756.25	—	—	—
Leszámlítóbank	456.50	—	—	—
Jelzálogbank részv.	506.50	—	—	—
Rimamurányi	489.50	—	—	—
Államvasut	639.—	—	—	—
Városi villamos	323.—	—	—	—
Budapesti Közuti	573.—	—	—	—
Salgótarjáni	548.—	—	—	—

REGÉNY-CSARNOK.

A kém.

Irla: Somogyi Lajos. (2)

Hanem János nem nézett arra. Az ő tekintete meg volt babonázva; vonzotta annak a két szemnek a sugara s a nézésével nem tudott betelni. Ugy sem sokáig nézheti. Az a kék szempár olyan szeliden nézett reá s hogy összeborzadt, amikor sógornője intett a bakónak, hogy tegye fejére a szoritófát. Ledniczei nevetett. A bakó elkezdte munkáját. Hogy változott az arca a fájdalomtól. Eleintén csak pirodott s ez a pir még szebbé tette. Hanem amikor meg egyet csavart Péter mester. akkor kezdett az arc eltorzulni, összeszorított fogai közül alig hallatszott egy-egy csendes jajszó. Vérbe borult szemével kereste Mária tekintetét, de már nem találta, nem látta a kék szempárt, mert az is könnyel volt tele.

— Hona, az Istenre kérek, legyen elég. Szegény ember!

Thökölyné intett a hóhérnak. Egy rémes ordítás hallatszott: a hóhér ismét csavart egyet. Mária sirva ragadta meg sógornője kezét.

— Ha Isten ismersz könyörülj a szegényen. Meghal a hóhér keze alatt. Én csak egy gyenge asszony vagyok, a férjem jut eszembe, meg a tied, Imre, hátha azokat is... Könyörülj!

Hona szeliden simogatta meg szőke haját. — Jó, mára elég volt. Látod, minek jöttél ide? Te még nem tudod, mi a haza, hogy az ellenséget gyűlölni kell, kiirtani, te csak szeretsz.

Mária egész éjszaka azt a szép, meg azt az ellorzult arcot látta maga előtt. Lelkét valami, eddig ismeretlen gyönyör lepte meg, azt a csodás szépségű férfit szemlélte és sirt, amikor szenvedni látta. Azután hitet ura jutott az eszébe. Boldogan álmodott róla. Megálmodta hol jár, mit csinál. Háromszor is megfordította feje alatt a váukost. Azt tartja a felvidéki habona, hogy akkor reánk gondol, akit szeretünk.

Hanem azért az a másik mindig ott kísértett körülötte.

Másnap odalopódzott az öreg várnagyhoz s megsimogatta bozontos szakállát.

— Kedves Pali bácsi, engedje meg, hogy beszéljek Ledniczeivel.

Az öreg elcsodálkozott.

— Mit akarhat maga angyalom azzal az áruval. Csak a nagyságos asszony engedelmével lehet... Megkérte őt?

— De édes Pali bácsi csak beszélni szeretnék vele...

A várnagy mogorván nézett.

— Fene szép ember ez a Ledniczei... S figyelte, miképpen pirul el Mária.

— No de hiába, nem lehet!

— De mikor ugy szeretnék beszélni vele... Mária szemében köny mutatkozott, ez pedig Pali bácsit levette a lábáról. Hogyne tenne meg valamit az ő Máriajának, már mint kis gyermeket dajkálta, de mégis ellenkezett kissé.

— Hátha megtudja a sógorasszony. De miért akar vele beszélni?

Mária szemérmesen sugta meg, hogy a férjéről akar tudakozódni. Hátha tud valamit róla, nem esett-e baja? Nincs-e fogságban? Erre azután nem is szólhatott semmit a jó öreg, sietett leveletni a fogolyhoz.

Talán a mesebeli szabadító tündéresszonyról álmodott a rab, mikor megjelent nála Mária. Még aludt. Arcán a gyönyörnek azt a kifejezését látta, amelyet a kínzás előtt látott, csak a szeme nem ragyogott. De nemsokára fölvetette a pilláit. Még mindig álomvilágában járt, mert megpillantva Mária, halkán sóhajtott:

— Én tündéresszonyom... (Folyt köv.)

Felelős szerkesztő: MAGYAR GYULA.
Laptulajdonos a «Magyarság» lapkiadóvállalat

SZINHÁZAK.

Szerda, 1904 április 6-án.

M. kir. Operaház.

Este mérsékelt helyárrakkal:

Művészfurfang.

Tréfás ballet egy felvonásban (két képben). Szövegét irla és koreográfiáját készítette: Guerra Miklós.

Utána:

A csavargó és a királyleány.

Opera 1 felvonásban. Zenéjét szerzette: Poldini Ede.

Végül:

Velencei karneval.

Ballet 1 felvonásban (két képben). Kezdeté 7 órakor.

Nemzeti színház.

Sursum corda.

Színmű 4 felvonásban. Irla: Bosnyák Zoltán. Kezdeté 7 órakor.

Olvasóink figyelmét felhívjuk a KALAP-KIRÁLY tavaszi elsőrangú különlegességeire Budapest, Kossuth Lajos-utca (Klotild Palota).

3, 4 és 5 koronás különlegességekben előismert specialista. Dívatlap küldetik.

Első Magyar Fűzőipar
Budapest, Andrassy-ut 11.
Legnagyobb raktár bel- és külföldi fűzőkben a legegyszerűbbtől a legfinomabb hivatelig
2 koronától 80 koronáig.
Megrendelések mérték szerint 24 óra alatt. Képes árjegyzéket és mértékutasi-2014 tást díjmentesen.
En gros árak, tehát legolcsóbb beszerzési forrás

Országos Magyar Képzőművészeti Társulat.
Buffet! Buffet!
TAVASZI KIÁLLÍTÁS
— a városi Képzőművészeti Társulatban —
1904 március 31-től 1904 május 15-ig.
Nyitva délelőtt 9-től délután 6 óráig.
Csütörtökön...
... esti 11-ig...
... zeneestély
Belépődíj egy korona.
Vasár- és ünnepnapon délután 1 órától 40 fill.

Minden szó 3 fill.

Vastagabb betűből 5 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK

A legkisebb hirdetés

ára: 30 fillér.

A Magyarországon minden előfizetőjének egy 10 szóból álló apróhirdetést havonként 10-szer ingyen közlünk.

Az apróhirdetésekre beérkezett kérdésközpontokra ingyen felvilágosítást adunk, ha a tudakozó a szükséges válasz helyet beküldi. Ha valaki körülményesebb értesítést kíván, a szükséges válasz helyet felül még 40 fillér küldendő.

Méhészársaknak
Gyakorlati Méhészkönyvet egy koronáért küldök. — Kovács Sándor méhész, Baranya-Csuzan.

Két kis
Singer varrógép olcsón eladó. Izabella-tér 3. Habán.

Alapos oktatást
a francia, angol, olasz, magyar és német nyelvben (társalgás, nyelvtan, irodalom, levelezés, stb.) ad egy urnó, ki az illető országokban tartózkodott. — Kiftűnő ajánlatok. Kiváló jó módszer. Erzsébet-körút 58., II.

Szobákat
csékély díj mellett közvetít Fővárosi Lakásközvetítő Kossuth Lajos-u. 16. 286/II.

Törlesztéses készpénz-kölcsönt
földbirtokokra, valamint budapesti bérházak, házrészek, telkek stb. továbbá környékbeli ingatlanok II. és III. k. tételére 4-7%-os kamattal; személyhitelt kezes és kezes nélkül minden hitelképes egyénnek havi vagy negyedévi törlesztésre gyorsan és pontosan eszközöl a Központi Hitelforgalmi Intézet VII., Akácia-utca 10. Levélbeli felvilágosításra válasz helyet küldendő.

Lakásokat
csékély díj mellett közvetít Fővárosi Lakásközvetítő Kossuth Lajos-u. 16. 286/II.

Eladó egy négyes
cséplőgarnitúra, egy fűkaszáló grüjtővel Fazekas Jánosnál, Kovásznán.

Cimbalom
kitűnő hangu pedálos, olcsón eladó. Cim: Maros-utca 5. Buda.

Pénzkölcsönt!
Kis- és nagybirtokosoknak, kiknek birtokait nagy kamatu adóság terheli és ezt olcsó kamatos pénzzel akarja kifizetni, avagy ha új kölcsönt akar felvenni, oly pénzt, melyre csak 4% kamattal fizetendő s mely kamattal a tőke is törlesztve lesz s adós bármikor felmondhat, a pénztintézet azonban nem mondhat fel, teljes bizalommal forduljon **Grünsfeld S.-hez** Budapest, Király-u. 28. sz.

1 forint
heti részletre elegáns férfiruhák mérték szerint olcsó árban kaphatók. Weisz Jakab József-körút 31/a.

Használt férfiruhákat
fehérnemű stb. veszek legnagyobb árban. Singer, Lujza-utca 15. 902

Függönyök
felrakását, diványokat, fotelokat, matracokat, ablakpárnákat olcsón elkészíték háznál. Unsavszky Nándor, Práter-utca 66.

Domonkos Lajos
uri és női cipész mester Budapest, Teréz-körút 32. Ajánlja dusan berendezett raktárát saját készítményű uri-, női- és gyermek-cipőből a legolcsóbb árban. — Mértékszerű megrendelések jutányos árban és pontosan eszközöltetnek.

Jelszó: pártoljuk a hazai ipart!
Orlik András
cipész-mester Budapest, VII., Csömöri-ut 22.

Ajánlja dusan felszerelt saját műhelyében készült uri-, női- és gyermekcipő raktárát. Férfi-cipők 3, 3-50, 4, 4-50 és 5 ft. Női-cipők 3, 3-50, 4, 4-50 és 5 ft. Gyermek-cipők 1 ft 20 kr.-tól feljebb. Mértékszerű megrendelések a legújabb divat szerint a legolcsóbb árban számítatnak. Javítások gyorsan s fontosnak eszközöltetnek.

Egy csinosan
butorozott szoba, urak részére kiadó Tüzoltó-u. 27/b

Legolcsóbb bevásárlási forrás.
SZELLO R.
saját készítményű uri-, női- és gyermek cipő-raktára Budapest, Csömöri-ut 12. sz. (Kéleti pályaudvarral szemben.) Mértékszerű megrendelések pontosan készítettnek. Vidéki megrendelések gyorsan eszközöltetnek. Javítások elfogadotnak.

DREZSMANN KAROLY
BUDAPEST
borolva homoru-közörtlőde villanyerővel. — Különleges-ségi üzlet borbély- és fodrászati-cikkekből. — Nagy raktár angol és svéd borotvákban. — Iroda és forgalmi helyiség: VII., Rottenbiller-utca 6/a. (Munkás-u. sarok).

Butort
és kárpitos munkákat részlettelre is ad Löwy Lipót, VI., Lázár-utca 18.

Ingyenesen
közvetíték mindent a világon! válasz helyet kérek. «Telegdi» Marosludason.

Huszár Károly
cimer és címtábla festő. Készít: fa, vászon, bádóg, öntött és üveg-címtáblákat. Specialista üveg-címtáblák készítésében. Budapest, IX., Soroksári-u. 33.

Van szerencsém a n. é. közönségnek figyelmében ajánlani a Soroksári-utca 41. sz. alatt levő vendéglői helyiséget. — Hol kitűnő magyar konyha és hamistatlan magyar borok kaphatók. Különösen ajánlom ó-budai fehér rizling és vörös boraimat. Pontos és figyelmes kiszolgálás. Teljes tisztelettel **Lintebner Odón,** vendéglős.

Keresek
molnári állást május 1-ére, elvállalok három vagy négy járatu malmot önálló kezelésre, jó bizonyítvánnyal Dobay Mihály molnár, Tunyog.

LEGSZEBB.....LEGJOBB.....LEOLCSÓBB. PAP LAN PAP LAN PAP LAN

ÖSSZEHAJTHATÓ VASÁGY FACÉLSÓDRONY 3KIVETHETŐ MATRACGAL 10Ft. ÁGYBETÉT 5Ft.

GICHNER JÁNOS

paplan, matrac és kárpitosáru gyáros, szőnye, függöny, vasbutor stb. nagy raktára. 150 Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. sz.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek, nem tetsző áruk kicserélhetnek, vagy a pénz visszaadatik.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden házmellék és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas. Szár, mind kuszó (szőlő), most nagyobb részt, ha megősi is, természet nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugsanak alkalmas fajokat ültetnek, azok bőven ellátják házaikat az egész szőlőterméssel. A legkiválóbb munkáját és más adós szőlőkkel. — A szőlő hazánkban mindenütt megtermes s nincs oly ház, melynek fala mellett a legeszekebb gondozással felnevelhető nem volna, ezáltal más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekesebb dísz, anélkül, hogy legkevésbé helyre is elfoglalja az egyébre hasznosított részekből. Ez a leghaladatosabb gyümölcs, mert minden évben terem. — A fajok ismeretése vonatkozó szőlőszőlőszőlő katalógus-bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon küldi. Cim: Érmelléki első szőlőültetvénytelep N.-Kágya, u. p. Székelyhid.

Budapest legnagyobb szőnye bevásárlási forrása. Óriási raktár dívalos Székunysz Sztóla galériákban. Viszont-eladónak ritka alkalom. **ANDRASSY-UT 31. sz. KIRÁLY-UTCA 38. sz.**

Világhírű!

a „Rekord“ festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerő levél a világ minden tájáról.

- Elsőrangú képek árai:**
- Olaj-, aquarell- és pastellfestésben fénykép után 48-60 cm. nagyságban árai... 20 korona.
 - Legfinomabb kivitelű Brom, Platin és kréta rajz ára... 5 korona.
- Részletes árjegyzék bérmentve. Egy életnagyságu festményt készítünk mindenkinék teljesen ingyen, ha részünkre 5 rendelést szerez és azokat egyenként vagy egyszerre beküldi. 2114

„REKORD“

festészeti műintézet Budapest, VII., Rottenbiller-utca 46.

Sportkedvelők és kerékpározók figyelmébe. Motor- és kerékpár-gummit. Kerékpárokat: Merkur, Champion, Courer, Mars-kerékpár, alkatrészek a legjutányosabb árban szállít vidékre is **FOLACSEK JÓZSEF** és TSA szakmunkásai, elektrotechnikai és kerékpár-gyártó cég. — Budapest üzlet és raktár: VI., Andrássy-ut 61. gyár, VI., Eötvös-u. 37. — Angol Tenni-slabdók raktáron. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk. — A magyar távirati iroda szállítói.

Az egyedül létező valódi angol **SZÉPÍTŐSZER** a Balassa-féle valódi angol **UGORKA-TEJ,** mely azonnal eltávolít minden szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtörést (müször) stb. és az arcnak friss üdöszet, fiatalosgot kölcsönöz. Egy üveg ára 2 K, ehhez Ugorka-szappan 1 K, poudra 2 K. Főszékhely: **Balassa Kornél** gyógy- **BUDAPEST**-szereára Erzsébetfalva. Kapható minden gyógyszerárban. Főraktár Budapeston: Török József gyógyszerárban, Király-u. 12. és Andrássy-ut 28.

Figyelem! Cégünk új kedvezményt nyújt akként, hogy minden évének. ki 12 forintot meghaladó rendelésért tesz, a saját arcképe vagy bármely tetszés szerinti kis fénykép után egy **életnagyságu fényképet** teljesen ingyen. Készít 12 kivitelben, 60 cm. magasságban, csapán a díszes keretével (passe-partout), amelyben az életnagyságu fénykép foglalatik, az önköltséggünkkel, 1 ft 50 krt számítunk. **Az ipar 12** forint 1 darab összehajtható vaságy acélsódrony-betéttel, 3-rétű matraccal és terítővel. **esodája! 12** forint 50 krajár egy darab selyempaplan fodroval és zsebbel, minden színben, 125 cm. széles, 180 cm. hosszú. Megrendelhető csakis **GICHNER TESTVÉREK BUDAPEST,** Múzeum-körút 27. Pa-len- és matracgyár, szőnyeg- és vasbutorraktár. Árjegyzéket bérmentve és ingyen küldünk.

Ezt olvassa el!
Villamos zseblámpa 90 kr. Vasbot börrrel 90 kr. Szivar-tárcs, valódi bőr 90 kr. Pontosan járó asztali óra 90 kr. China-üzst cukor-tartó 90 kr. Morzsálás-gép konyha részére 90 kr. Szénvasaló 90 kr. Kávédör, két zománé 90 kr. Acél evőeszköz, egy darab, kovácsolva 3 pár 90 kr. Britannia evőkanál 6 db 90 kr. Alpaca evőeszköz párja 90 kr. Alpaca kávés-kanál 4 db 90 kr. 3 oldalú tükör 21-es 25 cm. remek díszlámpa 90 kr. Söröskészlet, színes üveg díszes festményvel 90 kr. Valódi China-üzst gyertya-tartó, 22 cm. magas, drbjá frt 1-80, 25 cm. 2-25, 28 cm. 2-50, 31 cm. 3-25, 3 káros gyertya-tartó, 48 cm. magas orija frt 5-50. Azonkívül minden e szakmába vágó cikkeket barmulatos olcsón. Utánvételi szétküldés naponta 2-szer. **Fővárosi áruház REISZ JÓZSEF** Budapest, VII. ker., Király-utca 43-45 szám.

BUTOROK

Háló-, ebédlő- és szalon-butorok, ugy készpénzért, mint részletfelvételre, árfelemelés nélkül olcsóbban, mint bárhol kapható Erzsébet-körút 48. szám, Royallal szemben **Buchinger I.** butoriparosnál.

Nyomatott a «Stephaneum» körlorgógépén Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.